

KUVAYI MİLLİYE HAREKETİ – İŞGALLER KARŞISINDA TUTUM

Kuvayı Milliye: İtilaf Devletleri'nin Mondros Ateşkes Antlaşmasının 7. maddesine dayanarak Anadolu'da başlattıkları işgallere karşı, **vatansöver Türk halkının vatanı korumak amacıyla kurduğu silahlı direniş örgütlerine** Kuvayı Milliye denir.

Kuvayı Milliye'nin Kurulma Nedenleri

- Osmanlı Devleti'nin I. Dünya Savaşı'ndan yenik çıkması,
- Mondros Ateşkes Antlaşması'yla **Osmanlı ordusunun terhis edilmesi**,
- Osmanlı yönetiminin **işgallere kayıtsız kalması** ve halkın can ve mal güvenliğini koruyamaması,
- Anadolu'nun** İtilaf Devletleri tarafından **işgal edilmesi**

Kuvayı Milliye'nin Ortaya Çıkışı

- İlk Kuvayı Milliye teşkilatı, İzmir'in işgalinden sonra **Batı Anadolu'da** Yunanlılara karşı kurulmuştur.
- Yunan işgali karşısında teşkilatlanmaya karar veren halk **Balıkesir ve Alşehir Kongrelerini** düzenlemiştir.
- Bölgedeki bütün direniş güçlerinin ortak bir cephe oluşturmaya ve Batı Anadolu'daki Kuvayı Milliye birliklerinin insan ve malzeme yönünden desteklenmelerine karar verilen bu kongrelerin ardından Batı Cephesi kurulmuştur.
- Ali Fuat (Cebesoy) Paşa, Sivas Kongresi'nde Batı Anadolu'daki Kuvayı Milliye birliklerinin genel komutanlığına tayin edilmiştir.

Kuvayı Milliye'nin Olumlu Yönleri

- ✓ Düzenli ordu kuruluncaya kadar **düşmanı** yıpratarak ilerleyişlerini **yavaşlatmışlardır**.
- ✓ TBMM'ye ve düzenli ordunun kurulmasına **zaman kazandırmışlardır**.
- ✓ Azınlıkların zararlı faaliyetlerine karşı Türk **köy ve kasabalarını korumuşlardır**.
- ✓ TBMM'ye karşı çıkan ayaklanmaların bastırılmasında etkili olmuşlardır.
- ✓ **Ulusal bilincin doğmasına** ve yaygınlaşmasına yardımcı olmuşlardır.
- ✓ **Düzenli ordunun temelini** oluşturmuşlardır.

Kuvayı Milliye'nin Olumsuz Yönleri

- Askeri **disiplinden yoksun** olmaları
 - Bazı Kuvayı Milliye liderlerinin, TBMM'nin otoritesine girmeyi kabul etmeyerek ayaklanmaları (Demirci Mehmet Efe, Çerkez Ethem gibi)
 - Bölgesel hareket etmeleri**, işbirliği ve uyum içinde çalışmamaları
 - İhtiyaçlarını karşılayabilmek için, zaman zaman halktan **zorla para ve yardım toplamaları**
 - Suçlu gördükleri kişileri kendi kurallarına göre cezalandırmaları
 - Düşman işgalini engelleyememeleri
- gibi nedenlerden dolayı **8 Kasım 1920**'de Kuvayı Milliye birlikleri kaldırılarak düzenli ordu kurulmuştur.

Bilgi: Düzenli ordunun kurulmasında Kuvayı Milliye'nin **Gediz Muharebelerinde** Yunanlılara karşı başarısız olması da etkili olmuştur.

- Osmanlı Hükümeti **işgallere direnmenin mümkün olmadığını**, İtilaf Devletlerinin isteklerini yerine getirmekle Osmanlı saltanat ve hilafetinin devamının sağlanacağını düşünüyordu. Bu amaçla Anadolu'ya nasihat heyetleri göndererek işgallere karşı çıkılmamasını istemiştir. (**teslimiyetçi, uzlaşmacı, duyarsız, pasif bir politika**)

➤ Türk halkının, devletin kurtuluşu için ortaya attığı kurtuluş çareleri:

- İngiliz himayesini istemek,
- Amerikan mandasını istemek,
- Bölgesel kurtuluş yolları aramak,

- **Mustafa Kemal'e** göre bu durum karşısında bir tek karar vardı: Millî hâkimiyete dayanan, kayıtsız şartsız, bağımsız yeni bir Türk devleti kurmak (**kararlı, mücadelecı, vatansöver, bağımsızlık yanlısı, duyarlı**)

- Mustafa Kemal, İstanbul'da bulunduğu dönemde memleketi ve milleti içine düştüğü durumdan kurtarmak için; Padişah, devlet adamları ve arkadaşlarıyla görüşmeler yaptı. Türk milleti aleyhine yapılan olumsuz propagandaları önlemek için **yerli ve yabancı gazetelerle röportajlar yaparak milletimizin haklarını dünyaya duyurmaya** çalıştı. Görüşlerini duyurabilmek için yakın arkadaşı Fethi (Okyar) Bey ile birlikte "**Minber**" adında bir gazete çıkardı.
- Mustafa Kemal bu çalışmalarının sonunda İstanbul'da kalmanın devleti ve milleti kurtarmak için yeterli olamayacağını görerek kararını verdi: **Anadolu'ya geçecek ve millî egemenliğe dayanan yeni bir Türk devleti kuracaktı**.